

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 12
van **CHRIS JANSSENS**
datum: 1 oktober 2015

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Enkelbanden - Stand van zaken

Om de evolutie van het aantal gedetineerden met een enkelband te kunnen inschatten, had ik graag enkele cijfergegevens gekregen van de minister.

1. Hoeveel gedetineerden waren er met een enkelband op respectievelijk 1 januari 2011, 2012, 2013, 2014 en 2015?
 - a) Kan daarbij telkens worden weergegeven hoeveel van deze veroordeelden onder het regime van de zogenaamde kortere straffen vielen, namelijk straffen minder dan drie jaar, en hoeveel onder dat van langgestraften?
 - b) Kan per jaar en per categorie van veroordeelden ook meegedeeld worden hoeveel gedetineerden met een enkelband er waren met de Belgische nationaliteit en hoeveel zonder?
2. Volgens persartikels loopt de controle van de enkelbanden mank en zijn er te vaak defecten aan de controleapparaten. De bevoegde dienst kondigt zelfs aan daarom in staking te gaan.

Hoe reageert de minister op deze berichten? Hoe zal hij de defecten verhelpen en de controle verbeteren?
3. Hoeveel enkelbanden zijn er in omloop? Hoeveel werken er daarvan effectief naar behoren? Hoeveel enkelbanden zijn er bijkomend nodig om aan de vraag te kunnen voldoen? Zal de minister maatregelen nemen om hieraan tegemoet te komen? Wat gebeurt er - in afwachting van de nodige enkelbanden - met de veroordeelden?

ANTWOORD

op vraag nr. 12 van 1 oktober 2015

van **CHRIS JANSSENS**

1. De gegevens uit onderstaande tabel 1 zijn gegenereerd door de registratiesystemen PROGSEET en Siset (sedert 16/07/2013) van het VCET.

De tabel geeft het aantal personen weer dat in Vlaanderen onder elektronisch toezicht stond op 31/12 in 2010, 2011, 2012, 2013 en 2014. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de categorie personen bij wie het uitvoerbaar gedeelte van de gevangenisstraf minder dan drie jaar bedraagt, de personen bij wie het uitvoerbaar gedeelte van de gevangenisstraf meer dan drie jaar bedraagt en de personen die in het kader van de wet op de voorlopige hechtenis een enkelband kregen (vanaf 1/1/2014).

Sedert juli 2013 omvat de categorie <3 jaar ook de personen die onder elektronisch toezicht staan bij wie het uitvoerbaar gedeelte van de gevangenisstraf minder dan 8 maanden bedraagt (korte straffen onder de vorm van thuisdetentie) (cf. de ministeriële omzendbrief ET/SE-2 van 17/07/2013).

We zien dat het aantal personen dat op 31/12/2014 een enkelband droeg quasi verdubbeld is ten aanzien van het aantal personen dat op 31/12/2010 een enkelband droeg. Dit is enerzijds toe te schrijven aan een grotere toepassing van het elektronisch toezicht en anderzijds de uitbreiding van het toepassingsgebied, nl. thuisdetentie in 2013 alsook ET in het kader van de voorlopige hechtenis in 2014.

De verhouding Belg/niet-Belg bedroeg op 31/12 in 2013 en in 2014 telkenmale de verhouding 80%,20%.

	ET < 3 jaar	ET > 3 jaar	ET Voorhechtenis	totaal
31.12.2010	369	170		539
31.12.2011	304	218		522
31.12.2012	505	192		697
31.12.2013	722	211	-	933
31.12.2014	709	286	72	1067

Tabel 1: aantal aansluitingen voor de diverse vormen van ET op 31/12 2010,2011,2012,2013 en 2014 in Vlaanderen.

2. Het materiaal waarmee momenteel gewerkt wordt, is einde levensduur. Het contract met de leverancier die de enkelbanden en de bewakingsboxen levert, loopt op zijn ten einde. Het huidige materiaal zal volledig vervangen worden in het voorjaar 2016. De toenemende technische problemen door het verouderd materiaal zullen hiermee van de baan zijn.
Momenteel is een actieplan uitgerold binnen het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht om het aantal nieuwe aansluitingen te verminderen en prioritair aandacht te

geven aan het herstellen van bewakingsmateriaal dat reeds is geplaatst zodat de opvolging kan worden verzekerd.

Deze tijdelijke daling moet ook de overgang naar het nieuwe materiaal in het voorjaar van 2016 makkelijker maken. Dat materiaal moet immers binnen een korte tijdspanne vervangen worden door het nieuwe materiaal zodra het nieuwe contract wordt afgesloten.

We willen hier ook benadrukken dat bepaalde aansluitingen nog wel -prioritair en zonder vertraging- doorgaan.

Maar het aantal aansluitingen voor straffen onder de drie jaar zal dus tijdelijk verminderen en in de tijd worden gespreid. Elektronisch toezicht is vandaag de dag, behoudens uitzonderingen, de norm als modaliteit van de uitvoering van de gevangenisstraf voor personen veroordeeld tot gevangenisstraffen die de 3 jaar niet overschrijden. Het is niet de rechter die in deze gevallen een elektronisch toezicht oplegt, maar de opgelegde gevangenisstraffen worden door de penitentiaire administratie omgezet in een elektronisch toezicht. Dit gebeurt op basis van de omzendbrieven van de minister van Justitie. In afwachting van de plaatsing van de enkelband, worden deze veroordeelden in strafonderbreking geplaatst. Dit gebeurt ook vandaag de dag al. Met de tijdelijke daling van het aantal aansluitingen, zal de periode van strafonderbreking dus langer kunnen duren.

Een andere maatregel met het oog op een optimaal gebruik van het materiaal is dat de desactivaties (dus afkoppeling enkelband en bewakingsbox) opnieuw zelf worden afgehandeld op het verblijfsadres van de justitiabelen door personeelsleden van het VCET. Doordat de justitiabelen zich voor het afleveren van het bewakingsmateriaal niet langer meer naar de gevangenis moeten verplaatsen, zorgen we er voor dat het materiaal vlugger opnieuw in omloop kan worden gebracht. Dit zal natuurlijk pas gebeuren na het uitvoeren van het nodige onderhoud.

3. De aanwezigheid van voldoende technisch materiaal is niet alleen afhankelijk van de aanwezigheid van enkelbanden maar ook van bewakingsboxen en ander materiaal.

Voor wat de enkelbanden betreft, tonen de nationale cijfers aan dat op 8/10/2015 een kleine helft van het totaal aantal enkelbanden effectief door justitiabelen gedragen werd (46%). Diezelfde dag bevond 22,5% van de enkelbanden zich bij de leverancier voor herstellingen of onderhoud; 9,29% bevond zich bij de mobiele equipe in afwachting of afronding van een aansluiting.

Een percentage van 8,59% van de enkelbanden was voorradig in de stock. De grootte van de stock is een dynamisch gegeven. Het cijfer wisselt voortdurend doordat er een dagelijkse controle is van de staat van de enkelbanden en er dagdagelijks een recuperatie en herstel van de gebruikte enkelbanden gebeurt. Rond het stockbeheer zijn afspraken gemaakt in het kader van het co-beheer van het elektronisch toezicht in het kader van het samenwerkingsakkoord van 10 december 2014 tussen de drie gemeenschappen.

Zoals uitvoerig besproken in het voorgaande punt, zal er bijkomende capaciteit gecreëerd worden door op korte termijn onder meer in te zetten op het uitvoeren van herstellingen aan het reeds geplaatste materiaal. In de tussenfase zal het aantal nieuwe aansluitingen voor straffen onder de drie jaar tijdelijk verminderen en in de tijd worden gespreid.

Het huidig materiaal wordt zoals reeds gezegd, volledig vervangen door nieuw materiaal in het voorjaar van 2016.